

Arhivska oznaka:
HR-DAPA-453

Naslov:
Civilni komesarijat u Pazinu (arhivski fond, 1919-1922)

Vrijeme nastanka:
1919-1922 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:

U fondu se nalazi urudžbeni zapisnik spisa vezanih uz vojne pomoći (1921), te kazala urudžbenih zapisnika za spise vezane uz mirovine invalida rata (1919-1922) i udovice i ratnu siročad (1919-1922).

Među dobro sačuvanim spisima čuvaju se brojne informacije vezane uz uspostavu talijanskih vojnih vlasti i civilnih službi na području Pazina i okupiranome području općenito, održavanje javnog reda i sigurnosti, vojne poslove, općinsku upravu (Pazin, Tinjan, Žminj, Plomin, Boljun), izdavanje raznovrsnih dozvola i isprava (putovnice, državljanstvo, nošenje oružja, otvaranje trgovina i obrta), popravak i granju cesta, zdravstvenu zaštitu te crkvene i financijske poslove.

Među ostalim, značajno je gradivo koje se odnosi na: napad fašista na hrvatsku tiskaru Pučkog prijatelja u Pazinu (1919.), tajni, kabinetski i opći spisi koji se odnose na štrajk labinskih rudara („Labinska republika“, 2.3.1921 – 8.4.1921), procjenu podobnosti i političkog djelovanja hrvatskih župnika raznim u istarskim mjestima (među ostalim i dokumenti vezani uz djelovanje župnika Kringe Božu Milanovića, 1921.), izvještaji o izgređima i nasilju pripadnika Fašističke stranke, izvještaji i mišljenja vezani uz smjene općinskih uprava (Boljun, Pazin, Žminj), izvještaji o protudržavnom djelovanju netalijanskih i radničkih udruženja (Jugoslavensko društvo u Istri, radnička antifašistička i borbena grupa „Arditi del Popolo“, osnivanje slavenskog udruženja „Alpina“ u Pazinu) i pojedinaca, te spisi o radu hrvatskih škola (Pazin, Boljun, Vranja, Brest, borut, Pazin, Šušnjevića, Paz, Novaki) te spisi o imenovanju izvanrednih povjerenika u općinama i načinu provedbe općinskih izbora (1921/1922).

Količina:
2.83 Dužni metar

Vrsta gradiva:
spisi

Jezik:
Talijanski

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Pazinu

Licenca:
Javno dobro

Oznaka arhiva:
HR-DAPA

Povijest:
Po prestanku djelovanja stvaratelja gradivo je ostalo u sjedištu Potprefekture u Pazinu, pri slijedniku, Podprefekturi u Pazinu. Dio gradiva (dio spisa iz 1919.) je po ukidanju Potprefekture u Pazinu (1927.) zajedno s gradivom tijela austrijske kotarske uprave (vidi - fond prednika: Kotarsko

poglavarstvo (kapetanat) u Pazinu) preuzet u Državni arhivu Trstu, gdje je ostao do 1961., kada je dijelom ispunjen restitucijski zahtjev FNR Jugoslavije prema Republici Italiji, te je gradivo pohranjeno u Historijskom arhivu Rijeka te u prosincu 1961. godine preuzeto u Historijski arhiv Pazin.

Drugi, veći dio gradiva ostao je u sjedištu Podprefekture pri Uredu javne sigurnosti, a iz Pazina je između 1927. godine i 1935. godine preseljen u Pulu i smješten u zgradu Prefekture Istre u Puli (Palazzo del Governo, danas: Dom hrvatskih branitelja u Puli). U spisima Kabineta Prefekture (HR-DAPA-55/1) iz 1935. godine čuva se predmet (1935: V-2, kut. 233) u kojem prefekt izvještava Ministarstvo unutrašnjih poslova o stanju i uvjetima smještaja arhivskog gradiva Prefekture, ali i ukinutih podprefektura u Pazinu, Poreču i Lošinju, te navodi kako se planira namjenski opremiti prostorije za gradivo preuzeto iz ukinutih podprefektura, a koje još nije smješteno na odgovarajuć način. Prvi poslijeratni podaci o gradivu Civilnog komesarijata u Pazinu navedeni su u Izvještaju o nalazu arhiva br. 106 od 30. svibnja 1945. godine, koji je Oblasna komisija za ratne zločine za Istru poslala Upravnom odjelu Oblasnog narodnog odbora za Istru (dalje: ONO za Istru) i Zemaljskoj komisiji za ratne zločine, a u kojem se navodi sadržaj i uvjeti smještaja gradiva pohranjenog u zgradi Prefekture. Skrbništvo nad gradivom preuzeo je Otsjek za odnarođivanje i arhivu ONO za Istru, a po uspostavi Savezničke vojne uprave u Puli i preseljenju sjedišta ONO za Istru u Labin, gradivo stvaratelja je zajedno s ostalim gradivom iz sjedišta Prefekture preseljeno u Labin, gdje je pri Otsjeku za ispitivanje arhive Oblasne komisije za ratne zločine za Istru krajem rujna 1945.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomena:

Osobni podaci: NE;Autorska prava : NE

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti